

**YANGI O‘ZBEKISTON VA UCHINCHI RENESSANS: MILLIY
TARAQQIYOTNING YANGI BOSQICHI**

*I.M.Gubkin nomidagi (MTU) Rossiya
davlat neft va gaz universitetining
Toshkent shahridagi filiali
YTIQ-25-04 guruhi talabasi
Gaibnazarova Aziza*

ANNOTATSIYA

Mazkur tadqiqotning maqsadi Yangi O‘zbekiston sharoitida Uchinchi Renessans g‘oyasining jamiyat taraqqiyotidagi o‘rni va ahamiyatini ilmiy jihatdan tahlil qilishdan iborat. Ishda ilm-fan, ta’lim, ma’naviyat hamda yoshlar salohiyatining milliy taraqqiyotdagi roli nazariy va amaliy asosda yoritiladi. Shuningdek, buyuk ajdodlarimizning ilmiy merosi va zamonaviy islohotlar o‘rtasidagi uzviy bog‘liqlik tahlil qilinadi. Tadqiqotning ilmiy yangiligi Uchinchi Renessansni nafaqat tarixiy-madaniy hodisa, balki innovatsion taraqqiyot va intellektual jamiyatni shakllantirishning strategik modeli sifatida talqin qilish bilan belgilanadi. Ishning amaliy ahamiyati esa mazkur g‘oyaning ta’lim tizimi, yoshlar siyosati va ma’naviy taraqqiyot jarayonlariga integratsiya qilinishi imkoniyatlari bilan izohlanadi.

KALIT SO‘ZLAR: Yangi O‘zbekiston, Uchinchi Renessans, ilm-fan, ta’lim, ma’naviyat, innovatsiya, yoshlar, taraqqiyot, milliy qadriyatlar, ajdodlar merosi.

Globalashuv va texnologik taraqqiyot jarayonlari zamonaviy jamiyat rivojiga kuchli ta’sir ko‘rsatmoqda. XXI asrda davlatlarning iqtisodiy va siyosiy qudrati, avvalo, ilm-fan, innovatsiya va inson kapitali bilan belgilanmoqda. Shu nuqtai nazardan, bugungi O‘zbekiston ham yangi taraqqiyot bosqichiga qadam qo‘ymoqda. “Yangi O‘zbekiston” g‘oyasi mamlakatning siyosiy, iqtisodiy va ma’naviy hayotini tubdan yangilashga qaratilgan strategik konsepsiya sifatida namoyon bo‘lmoqda. Mazkur jarayon esa Uchinchi Renessans poydevorini yaratish bilan chambarchas bog‘liqdir.

Tarixiy manbalarga murojaat qiladigan bo‘lsak, Markaziy Osiyo hududi qadimdan ilm-fan va madaniyat markazlaridan biri bo‘lib kelgan. Birinchi va Ikkinchi Renessans davrlarida Abu Ali ibn Sino, Mirzo Ulug‘bek, Alisher Navoiy kabi buyuk allomalar jahon sivilizatsiyasi rivojiga ulkan hissa qo‘shgan [3;4;5]. Ularning ilmiy merosi, ma’rifatparvarlik g‘oyalari va komil inson haqidagi qarashlari bugungi taraqqiyot uchun ham muhim metodologik asos bo‘lib xizmat qilmoqda. Ayniqsa,

ilmga bo‘lgan intilish va tafakkur erkinligi Renessans davrining asosiy belgilaridan biri hisoblanadi.

Bugungi Uchinchi Renessans g‘oyasi ana shu tarixiy uyg‘onishning zamonaviy davrdagi davomidir. Biroq yangi Renessansning asosiy xususiyati shundaki, u an‘anaviy ilm-fan bilan bir qatorda raqamli texnologiyalar, innovatsion iqtisodiyot va global raqobat sharoitidagi intellektual rivojlanishni ham o‘z ichiga oladi. Shu sababli mamlakatimizda ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish, zamonaviy universitetlar va ilmiy markazlarni rivojlantirish hamda yoshlarni qo‘llab-quvvatlash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishiga aylangan [1].

2025-yilga kelib O‘zbekistonda yoshlarning oliy ta‘lim bilan qamrovi sezilarli darajada oshgani, innovatsion markazlar va texnoparklar faoliyati kengaygani kuzatilmoqda [7]. Bu esa mamlakatda bilimli va raqobatbardosh avlodni shakllantirishga xizmat qilmoqda. Ayniqsa, xorijiy tillarni o‘rganish, sun‘iy intellekt, axborot texnologiyalari va startap loyihalarga bo‘lgan qiziqish yoshlarning global maydondagi faolligini kuchaytirmoqda.

Shuningdek, Uchinchi Renessansning muhim jihatlaridan biri milliy qadriyatlar va ma‘naviyat masalasidir. Globallashuv sharoitida milliy identifikatsiyani saqlab qolish har qanday jamiyat uchun dolzarb vazifaga aylanmoqda [6]. O‘zbek xalqining asrlar davomida shakllangan ma‘naviy merosi, urf-odatlar va ona tiliga bo‘lgan hurmati jamiyat barqarorligining asosiy omillaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, til millatning tarixiy xotirasi va tafakkurini aks ettiruvchi bebaho qadriyatdir. Shu sababli o‘zbek tilining nufuzi va mavqeini oshirish Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining muhim yo‘nalishlaridan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Bundan tashqari, zamonaviy axborot makonida yoshlarning ma‘naviy immunitetini shakllantirish masalasi ham alohida ahamiyat kasb etmoqda. Internet va ijtimoiy tarmoqlar yoshlar dunyoqarashiga kuchli ta‘sir ko‘rsatmoqda [8]. Bir tomondan, bu platformalar ilm-fan va ta‘lim imkoniyatlarini kengaytirayotgan bo‘lsa, ikkinchi tomondan, turli yot g‘oyalar va madaniy bosimlarning kirib kelishiga ham sabab bo‘lmoqda. Shu bois media-savodxonlik, tanqidiy fikrlash va ma‘naviy tarbiyani rivojlantirish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir.

Mazkur muammolarni hal etishda oila, ta‘lim muassasalari va jamiyat institutlarining hamkorligi muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, yoshlarning ilm-fanga bo‘lgan qiziqishini qo‘llab-quvvatlash, ularni innovatsion faoliyatga jalb qilish hamda ma‘naviy barkamollik ruhida tarbiyalash Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining asosiy omillaridan biri hisoblanadi [2]. Chunki har qanday Renessansning markazida inson omili va uning intellektual salohiyati turadi.

Xulosa qilib aytganda, Yangi O‘zbekistonda Uchinchi Renessans g‘oyasi milliy taraqqiyotning yangi modelini shakllantirmoqda. Buyuk ajdodlarimizning boy ilmiy va

ma'naviy merosini davom ettirish, zamonaviy ilm-fan va innovatsiyalarni rivojlantirish hamda yoshlarning salohiyatini ro'yobga chiqarish orqali mamlakatimizning kelajagini yanada yuksaltirish mumkin. Zero, ma'rifat va tafakkurga tayangan jamiyat taraqqiyoti hech qachon to'xtamaydi.

ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoyev, Sh. M. *Yangi O'zbekiston strategiyasi* / Sh. M. Mirziyoyev. — Toshkent : O'zbekiston, 2021. — 464 b.
2. Karimov, I. A. *Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch* / I. A. Karimov. — Toshkent : Ma'naviyat, 2008. — 176 b.
3. Alisher Navoiy *Xamsa* / A. Navoiy. — Toshkent : G'afur G'ulom nomidagi nashriyot, 2019. — 824 b.
4. Mirzo Ulug'bek *Ziji jadidi Ko'ragoniy* / M. Ulug'bek. — Samarqand : Fan, 1994. — 312 b.
5. Abu Ali ibn Sino *Tib qonunlari* / A. A. ibn Sino. — Toshkent : Meros, 1983. — 560 b.
6. Raxmonov, A. R. *Milliy qadriyatlar va zamonaviy taraqqiyot* / A. R. Raxmonov. — Toshkent : Sharq, 2022. — 248 b.
7. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Oliy ta'lim va yoshlar statistikasi bo'yicha ma'lumotlar [Elektron resurs]. — Toshkent, 2025. — Kirish rejimi: stat.uz (murojaat qilingan sana: 05.05.2026).
8. Castells, M. *The Rise of the Network Society* / M. Castells. — Oxford : Blackwell Publishers, 2010. — 597 p.